

Mundtlig beretning 2013

Yndlingslæreren

"Min dansklærer, Pia Aagaard fra Trekronerskolen i Roskilde, var min bedste lærer i de ældste klasser. Hun havde en meget diskuterende tilgang til undervisning. Vi sad i hendes dansktimer og diskuterede, hvilken fortolkning der skulle lægges i teksterne. Samtidig så hun ud som noget af det fedeste, hun kunne tage sig til, var at undervise i dansk. Hun var en energibombe og stod og hoppede foran tavlen. Det var en kæmpe motivationsfaktor. Desuden var hun så fagligt stærk, at hun kunne lade eleverne komme på banen og samtidig holde fokus."

"Amundsen. Spørg mig ikke hvad hans fornavn var. Han blev bare kaldt Amundsen. Han var lærer på Skovshoved Skole, da jeg gik i 3. til 6. klasse. Vi vidste aldrig hvad der skulle ske, eller hvordan han kunne finde på at formidle sin undervisning. En dag havde han delt klasseværelset op i forskellige troper. Så skulle vi kravle gennem borde og stole, og alt efter hvilke klimazoner vi var i, skulle vi mærke forskellen. Bagefter havde vi fået banket ind i nervesystemet hvad forskellen på de her klimazoner var. Hvis jeg kunne havde jeg givet Amundsen karakteren 12"

"Joan var min klasselærer i 7. klasse. På det tidspunkt gik jeg fra barn til ung, og min første politiske interesse begyndte at vokse. Vi var en gruppe med interesse for de store spørgsmål. Ulande og regnskovens udryddelse. Der var lidt katastrofestemning. Det var jo slut 1970'erne. Joan spottede det og hjalp os til, hvordan vi kunne drøfte de her ting. Hun var også min dansklærer, og jeg har altid godt kunnet lide faget. Hun satte barren højt og bragte mig videre. Min oplevelse var, at hun var alles Joan. Hun bragte os alle videre på det niveau vi hver især lå på."

De tre indledende citater stammer fra formanden for Danske Skoleelever Vera Rosenbeck. Skuespilleren Peter Mygind og undervisningsminister Christine Antorini. Anledningen er den undervisningspris som dagbladet Politiken har indstiftet. Ideen med prisen er, at styrke fortællingen om de gode lærere; en fortælling der ellers står noget tilbage i debatten. Den handler i stedet om nedladende påstande om vanskelige lærere, arbejdstidsregler og konflikt.

Professor, fra Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU) ved Århus Universitet, Peter Allerup synes det er en skam, at debatten er så rigid. Efter hans opfattelse repræsenterer lærerne det, han kalder det sorte stof. Han siger:

"Det er uundgåeligt synligt, at eleverne i eksempelvis matematik og natur/teknik er gået frem fra 2007 til 2011, og at det skyldes lærerne. De er lidt ligesom det sorte stof ude i verdensrummet – det betyder alt. Planeterne kører deres eget løb, men det der rigtigt får det til at hænge sammen, det er det sorte stof."

For lærerne er det sorte stof gjort af den kvalitet, vi har mulighed for at levere, og det er netop kvaliteten, der er hele knudepunktet i den konflikt, vi står midt i. KL har varslet lockout af 50.000 lærere. Grundlæggende fordi der er et helt enormt finansieringsbehov, når regeringens reformudspil lægger op til, at eleverne kan se frem til langt flere undervisningstimer end i dag. KL's opskrift er enkel og i øvrigt uden egentlig forklaring på, hvordan det skal kunne lade sig gøre i praksis – de vil blot have lærerne til at

undervise mere og give de enkelte skoleledere magten til at administrere arbejdstiden. Vi, der ved noget om skole, ved, at det vil gå ud over fleksibiliteten og ikke mindst kvaliteten af undervisningen.

I oktober 2012 fremlagde regeringen et forslag til en ny folkeskolereform, der vil lave folkeskolen om til en heldagsskole. Reformen påvirker den nuværende strid om overenskomst, fordi reformen kræver, at lærerne underviser mere end i dag og derfor påvirker lærernes arbejdstid, som er kernen i striden mellem KL, staten og lærerne.

Aktuel situation – reform og OK13

Lige nu er det helt usikkert, hvor vi ender henne med den konflikt, vi står i. KL's udspil til forhandlingerne har været temmelig indholdstomt. Der har været tale om, at lærerne bare skal have en arbejdstid på 1924 timer, og så arbejder man fleksibelt under skolelederens ledelsesret over opgavernes fordeling. Men den "normalisering" af lærernes arbejdstid, som KL hele tiden taler om, er ikke som resten af arbejdsmarkedet med en 37 timers arbejdsuge, hvor det, der arbejdes udover de 37 timer, afhandles som overtid. Næ, de taler skam om en årsnorm, det skal jo tilpasses skolen særlige måde at indrette sig på. Dette er blot ét eksempel på, hvor totalt usammenhængende udspillet er, og alle analyser og ekspertudtalelser peger samme retning: regeringen og KL har indgået den ultimative blodsed. Koordineringen af Moderniseringsstyrelsens og KL's lockout kører efter planen. De opstillede krav er så yderligtgående, at det er nærmest indlysende, at de ikke kan accepteres af lærerne. KL spiller med regeringen som skyggemedpart i forhandlingerne med Danmarks Lærerforening. Dertil kommer en helt klar opbakning fra regeringen til at trykke lærerne, så nu bliver det rigtig interessant at se, hvorvidt lockouten bliver iværksat, og i så fald, hvor lang tid den kommer til at vare, før et regeringsindgreb iværksættes. Og det bliver også interessant at se, om et regeringsindgreb vil tilgodese begge parter, som et mæglingforslag plejer at gøre, eller om det udelukkende vil tilgodese KL og dermed regeringens egen reform. Så det er med spænding; og ikke uden en vis frygt, vi afventer hvor stålsatte regeringen er, og hvorvidt de er villige til at køre de 50.000 lærere over for at få deres reform.

Regeringen har siden efteråret haft skolereformen i støbeskeen, og planen har hele tiden været, at lærerne skal finansiere den ekstra undervisning med forberedelsestiden.

Det problematiske i skolereformen er i høj grad de tvungne heldagsskoler, og det faktum at Christine Antorini vil have finansieret sin skolereform med lærernes overenskomstmidler. Regeringens og KL's ønske er, at lærernes tid til opgaver i tilknytning til undervisningen skal finansiere de mange ekstra undervisnings- og aktivitetstimer. Det krav giver ingen mening. Ifølge beregninger fra DLF betyder en finansiering af heldagsskolen, at lærerne i gennemsnit skal undervise mellem 3 og 5 timer mere om ugen. I gennemsnit! Det er grundlæggende forkert at antage, at opgaverne i tilknytning til undervisningen bliver færre, når undervisningstimetallet øges. Derudover er det betænkeligt, at politiske aftaler indgås på forventet efterbevilling fra overenskomstforhandlingerne.

Hertil kommer at Rambøll i en evaluering, udarbejdet for undervisningsministeriet, fra 2012, netop konkluderer, at de forsøg der har været med heldagsskoler ikke kan danne grundlag for generelle betragtninger, og dermed for ideen om tvungne heldagsskoler, som et svar på skolens udfordringer. Rambøll konkluderer, at det ikke kan afvises, at heldagsskolerne har en positiv eller negativ betydning for forhold, som ikke måles af de nationale test, for eksempel elevernes trivsel, alsidige udvikling eller

faglige niveau udover det der indfanges af de nationale test. Og det er på denne usikre viden om heldagsskolen, ministeren bygger sine reformvisioner.

Det er i min bedste overbevisning helt uansvarligt og risikabelt at gennemføre tvungne heldagsskoler over hele landet uden at vide, om det virker.

Selvfølgelig betyder det noget, at børnene har et tilstrækkeligt antal timer til at lære det, de skal. Men det forholder sig sådan, at det ikke kun er antallet af undervisningslektioner, der er afgørende for, hvad børn lærer. Undervisningens kvalitet er faktisk vigtigere end antallet af timer.

The International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA) har foretaget undersøgelser (TIMMS og PIRLS) om henholdsvis elevers læsekompetencer og kompetencer inden for de matematiske og naturvidenskabelige fag. I begge undersøgelser konkluderes det, at der ikke er sammenhæng mellem timetallet og elevernes udbytte af undervisningen. Det forholder sig ikke sådan, at eleverne klarer sig bedre, hvis de har flere undervisningstimer. Grunden hertil skal findes i undervisningens indhold; altså hvordan tiden forvaltes.

Derudover kan det nævnes, at danske elever klarer sig ret godt internationalt, når det kommer til læsekompetencer. Kun fire lande (Hong Kong, Kina, Rusland, Finland og Singapore) har signifikant bedre resultater end de danske.

Og et helt andet, men lige så vigtigt argument; om end lidt mere følelsesmæssigt - det erkender jeg.

Så er jeg helt klart af den opfattelse, at børn har ret til fritid. Børn lærer hele tiden; de lærer også, når de har fri og er sammen med deres kammerater. De lærer bare noget andet end det, de lærer i skolen. Da jeg var barn, løb vi rundt ude på villavejene og i kammeraternes haver. Vi cyklede i skoven og på stranden. Uovervåget fri (fri)tid. Det var fantastisk. Jeg håber, at mine børn vokser op og får lov til at gå i folkeskolen, og at de også får fritid, der ikke er reguleret, kontrolleret og overvåget af voksne. Men hvor den frie tid er med til at danne dem som mennesker.

Relationer mellem børnene som individer og i grupper foregår som en slags overbygning på de strukturer, vi voksne skaber for dem i institutionerne - skolen, SFO'en, familien, sportsklubben osv.

Børnene har efter min mening behov for og ret til at lære at være mennesker i en fri ramme, hvor de selv kan gøre sig nogle erfaringer og skabe deres egne liv.

Arbejdstiden

Og så til hele balladen om lærernes arbejdstid. En del af lærernes overenskomst er jo arbejdstidsaftalen kaldet A08. Det er en ramme, som udfyldes på kommunalt niveau. Den overordnede ramme er blevet til i enighed mellem Kommunernes Landsforening og Lærernes Centralorganisation med udgangspunkt i folkeskoleloven og de øvrige krav, der nationalt stilles til skolerne. Det er den ramme, vi siden 2009 har haft aftalt os på plads i, men KL's alliance med regeringen, peger igen og igen på, at Danmarks Lærerforening skal ned med nakken. Lærerne skal ned med nakken. Vi skal betale for en dårligt forberedt, uigennemtænkt og dyr skolereform. Prisen er forberedelsen til undervisningen.

Vores arbejdsgivere tror i deres ophøjede uvidenhed på, at man skal bruge mindre forberedelsestid til flere undervisningstimer for at sikre undervisningens kvalitet – nonsens.

Og som det nok er gået op for de fleste er jer, har det lokalt i Gentofte bragt os i en grotesk situation, hvor vi, siden Gentofte Kommune opsagde vores nuværende arbejdstidsaftale sidste sommer, har forhandlet for at indgå et nyt kompromis, en lokal aftale, der kunne tage højde for de ønsker som kommunen havde blandt andet for at få en bedre sammenhæng til visionen: Læring Uden Grænser.

Det er og har dog været vores klare opfattelse, at vores nuværende aftale rummede rigelige, og gode muligheder, der kunne imødekomme kommunens ønsker. Men med den opsagte aftale, har vi naturligvis samarbejdet med kommunen for at få en ny arbejdstidsaftale på plads.

Vi ser en arbejdstidsaftale som en nødvendig ramme om lærernes arbejde. Det er en forudsætning for at deltage i projekter i forhold til skolen, og har vi ikke en aftale, vil vi ikke aktivt bakke op om de udviklings- og visionsarbejder, der er i Gentofte. Uden rammer pålægger vi bare lærerne ekstra arbejde, og skaber en risiko for det grænseløse arbejde. Det vil vi ikke, så derfor går vi altid positivt og resultatsøgende ind arbejdet for at søge kompromiser!

Det aftaleresultat, vi næsten fik afsluttet, var et resultat af gode og respektfulde forhandlinger. Og det er absurd at stå i en den situation, hvor vi for cirka 4 uger siden så hele resultatet blive kastet på gulvet af kommunen. Og det var altså inden, lockouten overhovedet var blevet varslet.

GKL har siden rettet henvendelse ad flere omgange til både kommunalbestyrelsen og skolebestyrelserne. Vi har opfordret kommunen til at genoptage forhandlingerne og lægge afstand til KL's krigeriske konfrontationsretorik. Men selvom Gentofte Kommune har en mulighed for sammen med GKL at vise, at lokalt samarbejde kan vise vejen og være en forudsætning for sammen at gøre en god skole bedre, oplever vi nu kommunens optrapning af konflikten, hvor man i flere tilfælde bringer konflikten hele vejen ind på skolerne i Gentofte.

Under parolen *Lærerne er de første. Hvem bliver de næste?* var rigtig mange lærere i går samlet på Christiansborgs Slotsplads sammen med en lang række andre organisationer for at vise utilfredsheden med politikernes utidige indblanding i overenskomstforhandlingerne. Og for nylig stod vi skulder ved skulder med SAS kabinepersonalet foran forligsinstitutionen, fordi Bjarne Corydons tommelfinger ved SAS's forhandlinger, set i bakspejlet, viste sig at være begyndelsen på regeringens udfordring af hele fagbevægelsen, som en opskrift på finansieringen af reformer i det offentlige. Det er hele den danske model, der står på spil. Det er et opgør med en aftalemodel, hvor der er ro på arbejdsmarkedet, fordi aftaler er indgået i enighed. Det er et brud med en tradition for tillid og fleksibilitet fra alle parter sider. Det er ikke OK!

Det regionale område

Omsider kom Danske Regioners længe ventede og flere gange udskudte evaluering af kommunalreformen. Evalueringen i forhold til den specialiserede indsats konkluderer følgende:

Rammesystemet sikrer ikke tilstrækkelig koordination af udbuddet af tilbud i de tilfælde, hvor efterspørgslen selv på regionalt plan er begrænset. Samtidig mangler der et nationalt overblik over udbuddet af specialiserede tilbud og indsatser og viden heri.

Den nuværende fordeling af tilbud mellem kommuner og regioner afspejler en række lokale hensyn og prioriteringer, men er ikke et resultat af en samlet overvejelse af, hvor det er mest hensigtsmæssigt, at placere opgaven med at drive bestemte typer af tilbud. Hertil kommer de forhold, at de regionale tilbud hvert år kan overtages af beliggenhedskommunen, hvilket kan begrænse mulighederne for langsigtet planlægning af drift og udvikling af tilbuddene

Med hensyn til koordinationen af udbuddet af tilbud foreslås det, at der etableres en national koordinationsstruktur. Endvidere, at der bør ske en langt mere fremadrettet og systematisk planlægning og udvikling af indsatserne på det højt specialiserede socialområde.

Fordelingen af tilbud mellem kommuner og regioner kan ifølge rapporten løses på tre måder: en model med uændret opgavefordeling, en kommunal model, hvor kommunerne overtager alle tilbud og en model med et regionalt ansvar. Sidstnævnte model indebærer, at regionerne fortsat har forsyningspligt på hele området og dermed fortsat drift af de tilbud, som de driver i dag.

Danske Regioner advarer mod en kommunalisering af de højt specialiserede områder. Det vil bidrage til yderligere afspecialisering, fordi der ikke er et fagligt og økonomisk bæredygtigt grundlag for driften. Den enkelte kommune har så få borgere med så komplekse problemer, at de har svært ved at løfte opgaven, ligesom de mangler incitament til at satse udviklingsmidler på en så lille gruppe borgere.

Slutteligt finder Danske Regioner det hensigtsmæssigt, at der kommer mere ensartede regler for takstberegninger mv.

Sammenfattende kan det konkluderes, at hele området endnu ikke efter 5 år har fundet et leje, der er tilfredsstillende. At der stadigvæk er store mangler, finansieringsmæssigt og strukturelt, og at der stadigvæk er borgere, der ikke får det tilbud, de har behov for. Danmarks Lærerforening er høringspart i forhold til evalueringsrapporten og arbejder i skrivende stund med at formulere et høringsvar.

I forhold til Kommunikationscentret er udfordringen stadigvæk, at kommunerne skal spare, nogle af dem skal endda spare rigtig meget. Dette kan få konsekvenser for borgerne og dermed efterspørgslen efter vores ydelser.

En anden udfordring kan ligge i den nye rammeaftale for 2014, hvor borgernes fri henvendelsesret måske fjernes. Skulle dette blive tilfældet, vil også dette kunne medføre nedgang i salg af Kommunikationscentrets ydelser. Pt. ser økonomien for 2013 dog fornuftig ud, er det blevet oplyst, og dialogen med kommunerne er god. Der vil stadigvæk være bud efter den specialviden og den tværfaglighed, som Kommunikationscentret står for, men der må fortsat ses frem til udfordringer både økonomisk og strukturelt.

De private skoler

De private skoler, som har overenskomst med Moderniseringsstyrelsen – af nogle også kaldet Afmonteringsstyrelsen – er også blevet lockoutet. Det viser jo med al tydelighed, at KL og Staten kører et tæt parløb.

Her i Gentofte har vi Copenhagen International School – CIS – som er omfattet af den statslige overenskomst og dermed lockoutet.

CIS er meget anderledes end de øvrige skoler. Den er en del af et verdensomspændende netværk af skoler, der praktisk talt følger de samme læseplaner overalt i verden. På CIS er der ud over - en del danske lærere - rigtig mange udenlandske lærere, for hvem en konflikt - strejke eller lockout – er noget, de ikke kender fra deres hjemlande.

Lockouten på CIS er derfor nok endnu mere udfordrende end i folkeskolen. Heldigvis har vi på CIS to tillidsrepræsentanter, som er gået helt og fuldt ind i den vanskelige opgave, det er at manøvrere sig igennem lockouten, så alle parter følger de spilleregler, der nu en gang gælder under en konflikt. Kredsen er i tæt kontakt med tillidsrepræsentanterne i dette forløb.

Pædagogiske forhold

I forlængelse af rummelighedsundersøgelsen som kredsen foretog i efteråret 12, har vi igen fået valid dokumentation for at samarbejdet mellem kreds og kommune skal intensiveres og stadig er helt essentielt for at sikre samarbejdet om lærernes kvalifikationer og om skolernes støtteforanstaltninger i forhold til, at flere og flere elever med særlige undervisningsbehov havner i normalklasserne.

Vi har en oplevelse af, at de udsatte elever på nuværende tidspunkt ikke får den undervisning, de har behov for og krav på. Det medfører mistrivsel og uro og dermed en voldsom belastning af elevernes undervisningsmiljø og lærernes arbejdsmiljø. Det er naturligvis skolelederen, der i sidste ende står med ansvaret for såvel undervisningsmiljø som arbejdsmiljø. Men de økonomiske forudsætninger er altså sat op af kommunen, og det er derfor svært at bebrejde lederne. Vi skal i samarbejde forsvare, at alle elever har ret til god undervisning. Det er derfor også helt afgørende, at vi fastholder folkeskolelovens bestemmelser om, at alle elever har krav på det undervisningstilbud, der er det rette for dem.

I forhold til kommunens række af frikommuneansøgninger, hvor en del er blevet godkendt, så vedholder vi et fokus på, at der foretages evalueringer, der tager afsæt i kvaliteten og ikke bliver forudindtagede konklusioner om at besparelser i sig selv bliver et mål for succes, hvis kvaliteten i mellemtiden er væk. Hele afsættet omkring frikommunelovgivningen bygger på forudsætningen om, at kvaliteten kan løftes, og for skoleområdet må det være ensbetydende med, at eleverne får størst muligt udbytte af undervisningen. Folkeskolen er ikke et læringsrum, men en undervisningsinstitution. Undervisningen er og bliver folkeskolens kerneopgave. Dette er hverken en reaktionær eller gammeldags opfattelse. Det er derimod et afgørende fokus, hvis vi ønsker en skole med et højt fagligt niveau.

Det at lave en god skole handler om noget helt andet end benchmarking, resurseoptimering og organisationsdiagrammer. Det handler i langt højere grad om at skabe gode rammer for god undervisning. Her har vi nøglen til at styrke elevernes undervisning og få vendt den dramatiske stigning i antallet af lærere, der må forlade arbejdet på grund af et psykisk belastende arbejdsmiljø. I en tid, hvor alle taler om effektivisering og knappe offentlige resurser, er det ufatteligt, at vi accepterer det enorme resursspild, der er en konsekvens af et belastende arbejdsmiljø.

Arbejdsmiljø

Vi fortsætter vores fokus på det gode arbejdsmiljø. Sundhed og trivsel på arbejdspladsen er helt afgørende for det gode arbejdsliv. Vi forsøger, som I også senere vil kunne se af vores budgetforslag, at indstifte en arbejdsmiljøpris på skolerne. Vi vil rette et positivt fokus på det efterstræbelsesværdige arbejdsmiljø, for at kunne brede ambitionen om at kunne gå på arbejde uden at blive syg af det.

I kommunen har der i forlængelse af den nye arbejdsmiljølov i 2010 været uddannelses tilbud, men de udbydes for igen at blive aflyst på grund af manglende tilslutning. Vi skal arbejde for at uddannelserne gennemføres og får den tiltænkte værdi til glæde for arbejdsmiljøet på skolerne.

Bladet

Som i den skriftlige beretning vil jeg opfordre til, at vi bruger bladet til gensidig information og oplysning. Sker der noget spændende på en skole/institution, så skriv til os eller kontakt os. Er det muligt, kommer vi gerne ud, skriver og fotograferer, bare sig TIL.

Afslutning

Afslutningsvis vil jeg gerne takke alle jer, der har taget jer tid til at møde op til generalforsamlingen i en tid, hvor vi er voldsomt pressede, og hvor der er behov for alles indsats. Tak til tillidsrepræsentanterne for jeres store arbejde i hverdagen og for et konstruktivt samarbejde, og for det helt enorme engagement i den konfliktfyldte situation, vi befinder os i. Tak til kollegaerne i styrelsen - for den store energi, I lægger i styrelsesarbejdet.

Det er ikke muligt at forudsige, om KL- chikanen holder op, endsige om det bliver bedre. Men det er utvivlsomt at I har jeres forening i ryggen – både hvad angår DLF centralt og os, der er her i aften. Men en forenings styrke kommer ikke fra ledelsen. Den kommer fra alle medlemmer – hvert enkelt medlem i fællesskab med de andre. Vores forenings sammenhold vil blive sat på prøve i den kommende tid, hvis KL gør alvor af deres lockouttrusler. Jeg – og resten af kredsstyrelsen er ikke i tvivl om, at KL og regeringen kommer til at opdage, at sammenholdet og viljen til at trække på samme hammel er stærk i Danmarks Læreforening. Vi er udsat for rå statsmagt, og vi svarer igen med utrætteligt at stå sammen i kampen for til stadighed at sikre vilkårene for god undervisning i folkeskolen. Som vi sang i foreningssangen: "Der, hvor menneskets værd bliver forsvaret, må vi være med".

Med disse ord overgiver jeg beretningen, den skriftlige og den mundtlige, til generalforsamlingens konstruktive drøftelse. Tak for ordet.